

Til § 40.

Stk. 1. Man har fundet, at der med hensyn til aftaler om bidrag til aviser og tidsskrifter, der i og for sig omfattes af definitionen af forlagsaftaler i § 33, gør sig så specielle forhold gældende, at det er sikrest at optage en bestemmelse om, at de i dette afsnit opstillede regler ikke gælder sådanne aftaler. Mange af reglerne er på grund af deres indhold ligefrem uanvendelige her. Derimod gælder de almindelige regler om overdragelse af ophavsret, §§ 27-29, også aftaler om levering af bidrag til aviser og tidsskrifter.

Stk. 2. Aftaler om bidrag til samleværker skal i øvrigt i princippet behandles efter reglerne i afsnittet om forlagsaftaler. Dog har man ment, at bestemmelserne i §§ 35 og 36 (om forlæggerens udgivelsespligt og om forfatterens ret til at hæve aftalen, når visse frister er overskredet) ikke egner sig til at overføres på aftaler af denne art. Forlæggeren må naturligvis altid betale for det arbejde, han har bestilt, men han kan ikke her have en ubetinget pligt til at udgive alt, hvad han modtager. Det er ofte ikke muligt på forhånd at redigere hele værket så nøjagtigt, at ikke en del af, hvad der er skrevet af de enkelte bidragydere, må udelukkes ved den sluttelige sammensætning af værket. Reglen i § 36 om retten til at hæve aftaler efter visse frister bør heller ikke gælde for bidrag til samleværker. Der kan for sådanne værkers vedkommende være mange særlige forhold, der bevirker, at forlæggeren må ligge i længere tid med bidraget, før hele værket er klar til udgivelse, og afgørelsen af, hvornår bidragyderen har ret til at hæve aftalen, bør derfor træffes efter en almindelig fri fortolkning af aftalen.

På aftalen om den ophavsret, som udgiveren (redaktøren) har i medfør af § 5 må bestemmelserne om forlagsaftaler finde anvendelse fuldtud.

Til §§ 41 og 42.

Aftaler om overdragelse af retten til filmatisering af litterære eller kunstneriske værker er undergivet de i §§ 27-29 opstillede almindelige regler om overdragelse af ophavsret. Overdragelsen giver således ikke erhververen ret til at ændre værket uden ophavsmandens samtykke, og retten må ikke uden samtykke videreoverdrages, medmindre den følger sammen med en overdragelse af hele det pågældende filmselskab eller en afdeling af dette. Desuden kan urimelige aftalevilkår tilsidesættes efter § 29, og erhververen er endelig forpligtet til at respektere ophavsmandens droit moral, jfr. § 3:

Herudover stilles der forslag om optagelse i loven af to specialregler om filmatiseringsaftaler, dels en

bestemmelse om filmselskabets pligt til at filmatisere værker, som det har sluttet aftale om med henblik herpå og til at gøre filmværket tilgængeligt for almenheden, dels en fortolkningsregel vedrørende rækkevidden af filmatiseringsaftaler.

Til § 41.

Når filmselskaber erhverver ret til filmatisering af en roman eller et andet litterært eller kunstnerisk værk, herunder af specielt for film skrevne filmmanuskripter, sikrer de sig som regel eneret til filmatiseringen. Honoraret betales ofte i rater, af hvilke den sidste ikke udbetales, før optagelsen er afsluttet. I de tilfælde, hvor det pågældende værk er skrevet med filmatisering for øje, forekommer det klart, at aftalen bør have den virkning, at selskabet ikke blot bliver berettiget, men også forpligtet til at indspille værket, hvis ikke anden aftale er truffet. For filmforfatteren er det ganske på samme måde som for den forfatter, der indgår en forlagsaftale, af afgørende betydning, at hans arbejder virkelig når frem til publikum. Men også i sådanne tilfælde, hvor værket ikke direkte er skrevet for filmen, gør det samme sig til en vis grad gældende, navnlig når honorarordningen er som ovenfor anført.

Under hensyn hertil har man i § 41 optaget en bestemmelse om filmforetagendets forpligtelser svarende til de i §§ 35 og 36 givne regler om forlagsaftaler.

Med hensyn til filmselskabets pligt til at gøre værket tilgængeligt for almenheden må bemærkes, at bestemmelsen på dette punkt må fortolkes under hensyntagen til rådende sædvane og omstændighederne i de enkelte tilfælde.

Reglen i § 41 omfatter efter sin formulering enhver aftale, der går ud på udnyttelse af et frembragt litterært eller musikalsk åndsværk til indspilning af en film.

Bestemmelsen forudsætter, at overdragelsen angår et allerede foreliggende værk, som kan benyttes til filmatisering. Den kan derfor ikke påberåbes, når det drejer sig om det skabende arbejde, der udføres som et led i selve indspilningsvirksomheden, f. eks. instruktørens indsats. Dette betyder naturligvis ikke, at filmselskabet aldrig kan være forpligtet over for instruktøren til at færdiggøre filmen og offentliggøre den, men blot at det i dette tilfælde må afhænge af de almindeligt gældende fortolkningsregler, om en sådan forpligtelse foreligger, og hvor langt den går.

Reglerne i § 41 kan fraviges ved aftale.

Til § 42.

En ophavsmand, der har overdraget et film-